ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΠΑΓΝΗ)
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ηράκλειο, 25 Νοεμβρίου 2026

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Η βία δεν είναι οικογενειακή υπόθεση. Είναι υπόθεση όλων μας.»

Μήνυμα του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του ΠΑΓΝΗ προς όλους τους πολίτες, με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών

Κάθε χρόνο, στις 25 Νοεμβρίου, η διεθνής κοινότητα στέκεται απέναντι σε μια από τις πιο διάχυτες και τις πιο σιωπηλές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ημέρα ανοίγει τις **16 Ημέρες Δράσης** κατά της έμφυλης βίας, οι οποίες ολοκληρώνονται στις 10 Δεκεμβρίου, Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το 2026 η καμπάνια UNiTE του ΟΗΕ έχει ως κεντρικό μήνυμα: **«Δικαιοσύνη για τις επιζώσες, προστασία για τις επιζώσες, τέλος στην ατιμωρησία».**

Τα νούμερα δεν αφήνουν περιθώρια εφησυχασμού. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Γραφείου του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) και της UN Women, το 2024 περίπου **50.000 γυναίκες και κορίτσια** στον κόσμο σκοτώθηκαν από σύντροφο ή μέλος της οικογένειάς τους: μία γυναίκα σχεδόν κάθε 10 λεπτά, 137 κάθε μέρα. Για σύγκριση, μόλις το 11% των ανδρών θυμάτων ανθρωποκτονίας χάνει τη ζωή του από κοντινό πρόσωπο.

Πίσω από κάθε αριθμό υπάρχει μια ιστορία που συχνά περνά και από το νοσοκομείο: μια επίσκεψη στα Επείγοντα, ένας «ανεξήγητος» τραυματισμός, μια εγκυμοσύνη με επιπλοκές, ένα παιδί που είδε όσα δεν έπρεπε. Για τον λόγο αυτό, το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του ΠΑΓΝΗ απευθύνεται σήμερα όχι μόνο στις γυναίκες που βιώνουν βία, αλλά σε όλους τους πολίτες: στους γείτονες, στους συναδέλφους, στους γονείς, στους νέους, στους άνδρες. Η σιωπή του περιβάλλοντος είναι συχνά ο ισχυρότερος σύμμαχος του δράστη.

Τι ορίζουν το διεθνές και το ελληνικό δίκαιο

Η βία κατά των γυναικών δεν είναι «καυγάς» ούτε «προσωπικό θέμα». Είναι παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και, στις περισσότερες μορφές της, αυτεπάγγελτα διωκόμενο έγκλημα. Αυτό θεμελιώνουν τα εξής κείμενα:

- **Σύμβαση του ΟΗΕ για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW, 1979)** και η Γενική Σύσταση αρ. 35 (2017), που αναγνωρίζει την έμφυλη βία ως μορφή διάκρισης την οποία το κράτος οφείλει να προλαμβάνει και να τιμωρεί.

- **Διακήρυξη του ΟΗΕ για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών (1993)**, που περιλαμβάνει τη σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία, στην οικογένεια, στην κοινότητα και από τον κρατικό μηχανισμό.
- **Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, 2011)**, που κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον ν. 4531/2018. Θέτει τέσσερις πυλώνες: πρόληψη, προστασία, δίωξη, ολοκληρωμένες πολιτικές. Ρητά ζητά από τις υπηρεσίες υγείας να εντοπίζουν, να υποστηρίζουν και να παραπέμπουν τα θύματα.
- **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1385** για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας: η πρώτη ενωσιακή νομοθεσία για το θέμα, που καλύπτει και την ψηφιακή βία (παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση, κυβερνοπαρενόχληση, διάδοση προσωπικού υλικού χωρίς συναίνεση).
- **Ν. 3500/2006** για την ενδοοικογενειακή βία, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 5172/2025, ο οποίος ενσωμάτωσε την Οδηγία στο ελληνικό δίκαιο. Ο νόμος διευκολύνει την καταγγελία, προβλέπει ατομική αξιολόγηση των αναγκών του θύματος και προστασία από τη δευτερογενή θυματοποίηση, και ορίζει υποχρεώσεις για τους επαγγελματίες που έρχονται σε επαφή με θύματα.
- **Κατευθυντήριες γραμμές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (2013)** για την ανταπόκριση των υπηρεσιών υγείας στη βία από σύντροφο και στη σεξουαλική βία. Προτείνουν υποστήριξη πρώτης γραμμής με πέντε βήματα (LIVES): ακούω, ρωτώ για τις ανάγκες, αναγνωρίζω, ενισχύω την ασφάλεια, στηρίζω με παραπομπή.

Το νοσοκομείο ως σημείο ασφάλειας

Συχνά ο πρώτος επαγγελματίας που θα δει μια κακοποιημένη γυναίκα είναι γιατρός, νοσηλεύτρια ή επόπτρια μαία. Για τον λόγο αυτό, στο ΠΑΓΝΗ η ιατρική φροντίδα και η κοινωνική υποστήριξη πηγαίνουν μαζί. Οι κοινωνικοί λειτουργοί του Τμήματος, σε συνεργασία με τις ιατρικές και νοσηλευτικές ομάδες:

- **ακούνε χωρίς επίκριση** και σε χώρο που εξασφαλίζει ιδιωτικότητα·
- **αξιολογούν τον κίνδυνο** και σχεδιάζουν μαζί με τη γυναίκα ένα σχέδιο ασφάλειας·
- **ενημερώνουν για τα δικαιώματα** και τις διαθέσιμες υπηρεσίες·
- **παραπέμπουν και συντονίζουν**, με τη συναίνεσή της, με το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών, τους Ξενώνες Φιλοξενίας, την Αστυνομία, την Εισαγγελία και τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων·
- **προστατεύουν τα παιδιά**, που ως μάρτυρες της βίας είναι και τα ίδια θύματα.

Η εμπιστευτικότητα, η αξιοπρέπεια και ο σεβασμός στις επιλογές της κάθε γυναίκας είναι αδιαπραγμάτευτες αρχές της δουλειάς μας, μέσα στα όρια που θέτει ο νόμος για την προστασία της ζωής και των ανηλίκων.

Τι μπορούμε να κάνουμε όλοι

Η πρόληψη δεν είναι δουλειά μόνο των ειδικών. Κάθε πολίτης μπορεί να κάνει τη διαφορά:

1. **Προσέξτε τα σημάδια.** Απομόνωση από φίλους, έλεγχος του κινητού και των χρημάτων, συνεχής φόβος, τραυματισμοί που «δεν εξηγούνται».
2. **Ρωτήστε και ακούστε.** Ένα «είσαι καλά;» χωρίς κριτική μπορεί να ανοίξει τη διέξοδο. Μην πιέζετε και μην επιρρίπτετε ευθύνες.
3. **Δώστε την πληροφορία.** Μοιραστείτε τα τηλέφωνα βοήθειας που ακολουθούν.
4. **Μην αδιαφορείτε όταν κινδυνεύει ζωή.** Αν ακούσετε ή δείτε βία που συμβαίνει τώρα, καλέστε άμεσα το 100 ή το 112.
5. **Μιλήστε στα αγόρια και στους άνδρες του περιβάλλοντός σας** για τον σεβασμό και τη συναίνεση. Η βία σταματά όταν δεν την ανεχόμαστε.
6. **Αντιδράστε και στο διαδίκτυο.** Μην κοινοποιείτε προσωπικό υλικό τρίτων χωρίς συναίνεση και αναφέρετε τη διαδικτυακή παρενόχληση.

Πού μπορείτε να απευθυνθείτε

Υπηρεσία	Τηλέφωνο	Πότε
Άμεσος κίνδυνος: Ελληνική Αστυνομία / Ευρωπαϊκός αριθμός έκτακτης ανάγκης	**100 / 112**	24ωρη
Γραμμή SOS για τη βία κατά των γυναικών	**15900**	24ωρη, δωρεάν
Εθνική Γραμμή για την Παιδική Προστασία	**1107**	24ωρη
Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Ηρακλείου (Στενημάχου 3)	**2810 341387**	Δευτέρα–Παρασκευή, 8:00–16:00
Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας ΠΑΓΝΗ	**2810 392220** **2810 392217** **2810 392250**	Δευτέρα–Παρασκευή, 8:00–20:00

Καμία γυναίκα δεν πρέπει να ζει με φόβο. Κανένα παιδί δεν πρέπει να μεγαλώνει μέσα στη βία. **Η βοήθεια υπάρχει, είναι δωρεάν και είναι εμπιστευτική.**

ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΣ

Σε εσένα που διαβάζεις αυτές τις γραμμές και φοβάσαι να γυρίσεις σπίτι σου: ***δεν φταις εσύ. Δεν είσαι μόνη.*** *Δεν «προκάλεσες», δεν «το άξιζες», δεν «υπερβάλλεις». Η φωνή σου αξίζει να ακουστεί και η ζωή σου αξίζει να προστατευτεί. Όποτε είσαι έτοιμη, όσο μικρό κι αν μοιάζει το πρώτο βήμα, η πόρτα μας είναι ανοιχτή.*

Και σε όλους εμάς: ας μη γυρίσουμε ξανά το βλέμμα αλλού. Κάθε φορά που σωπαίνουμε, μια γυναίκα μένει πιο μόνη. Κάθε φορά που μιλάμε, ένα σπίτι γίνεται λίγο πιο ασφαλές και ένα παιδί ανασαίνει λίγο πιο ελεύθερα.

Ας γίνουμε η φωνή που λείπει. Ας γίνουμε το χέρι που απλώνεται.

Σήμερα. Αύριο. Κάθε μέρα.

Η Προϊσταμένη του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του ΠΑΓΝΗ

Μαρίνα Τοράκη